

4 havo
Cohort 2023-2025

Schooljaar 2023 – 2024

september 2023

Voorwoord

Geachte ouder, beste leerling,

Dit schooljaar heb je voor een aantal vakken één of meerdere schoolexametoetsen. Deze toetsen worden ook wel 'PTA toetsen' genoemd. PTA betekent: Programma van Toetsing en Afsluiting.

In dit overzicht staan alle PTA-toetsen en voortgangstoetsen van dit schooljaar opgesomd en kun je lezen waar de toetsen over gaan. Je ziet per vak welke toetsen er wanneer worden afgenomen, de mogelijkheid tot herkansen en je kunt zien hoe zwaar elk cijfer meetelt voor het schoolexamen. Zo kun je in één overzicht zien wat je dit jaar voor een bepaald vak moet gaan doen.

Op de site (www.picassolyceum.nl), gedeelte downloads, onder kopje 'Examenreglement') staat het hele examenreglement waarin de rechten en plichten van docenten en leerlingen met betrekking tot het examen staan, de gang van zaken tijdens schoolexamen en centraal examen, de maatregelen bij onregelmatigheden en herkansing van het schoolexamen.

Het examen bestaat uit twee delen: het schoolexamen (havo 4 en havo 5) en het centraal examen (eind havo 5). Het schoolexamen wordt verzorgd en afgenomen door de school, het centraal examen wordt verzorgd door het ministerie van onderwijs en afgenomen door de school. Het gemiddelde van je schoolexamen en je Centraal schriftelijk examen tellen beide voor 50% mee om het eindcijfer te bepalen.

Voor eventuele vragen kan je terecht bij de examensecretaris mevrouw van Oosterom d.vanoosterom@picasso-lyceum.nl.

We wensen je veel succes in havo 4!

September 2023

De examencommissie
examencommissie@picasso-lyceum.nl

Testmomenten (TM) havo 4 (2023-2024)

	Eerste dag van TM periode	Laatste dag van TM periode	Aanvraag herkansing	Herkansing*
TM1	Di 3 okt 2023	Vr 6 okt 2023	Zo 17 dec 2023 voor 23:59	Tijdens TM 3
TM2	Do 24 nov 2023	Di 28 nov 2023		
TM3	Vr 19 jan 2024	Wo 24 jan 2024	Zo 18 feb 2024 voor 23:59	Tijdens TM 4
TM4	Ma 11 mrt 2024	Do 14 mrt 2024	Zo 31 mrt 2024 voor 23:59	Tijdens TM 5
TM5	Di 23 apr 2024	Vr 26 apr 2024	Zo 9 jun 2024 voor 23:59	Tijdens TM 6
TM6	Ma 17 jun 2024	Do 20 jun 2024	n.v.t.	Niet herkansbaar

* **Leerlingen hebben recht op 4 herkansingen per schooljaar.**

* **De vorm van een herkansing zal de vorm zijn van het oorspronkelijke onderdeel.**

Toelichting Programma Toetsing en Afsluiting

In het PTA wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende toetsen:

s = schriftelijk
m = mondeling
p = practicum
ws = werkstuk

PTA toetsen kunnen worden afgenomen tijdens de 6 testmomenten (TM) of tijdens de periode zelf. Er zijn over het jaar 6 testmomenten. Leerlingen hebben recht op 4 herkansingen per schooljaar. Er zijn in het PTA maximaal drie toetsen per leerjaar opgenomen die meetellen.

De vakken CKV en Maatschappijleer worden in het voorexamen jaar (havo 4) afgesloten.

Regelgeving

Het examenreglement, dat op de website onder 'downloads' staat, is leidend voor het eindexamen. Voor de schoolexamens zijn een aantal specifieke bepalingen opgenomen in hoofdstuk 7 van het examenreglement.

Eindtermen

De eindtermen per vak worden in het PTA met letters aangegeven. Deze letters staan voor domeinen die via onderstaande links per vak te bekijken zijn.

- [Bedrijfseconomie](#)
- [Biologie](#)
- [BSM](#)
- [Duitse taal en literatuur](#)
- [Economie](#)
- [Engelse taal en literatuur](#)
- [Franse taal en literatuur](#)
- [Geschiedenis](#)
- [Informatica](#)
- [Kunst](#)
- [Lichamelijke Oefening](#)
- [Maatschappijwetenschappen](#)
- [Muziek](#)
- [Natuurkunde](#)
- [Nederlandse taal en literatuur](#)
- [NLT](#)
- [Scheikunde](#)
- [Wiskunde A](#)
- [Wiskunde B](#)

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

Nederlandse taal en literatuur

2023-2024

Nederlandse taal en literatuur is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Leesvaardigheid en Argumentatie	s	H4tm2	90	1	ja
	exameneenheden: A/D					
5002	Schrijfpdracht en spelling	s	H4tm4	120	2	ja
	exameneenheden: C/D/F					
5061	Literatuur	s	H4tm6	90	1	ja
	exameneenheden: E					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

Engelse taal en literatuur

2023-2024

Engelse taal en literatuur is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5061	Kijk- en luistervaardigheid	s	H4tm2	60	1	ja
	exameneenheden: B					
5062	Schrijfvaardigheid en subdomein, Literaire ontwikkeling	s	H4tm5	60	1	ja
	exameneenheden: D1/ E1					
5063	Leesvaardigheid	s	H4tm6	60	1	ja
	exameneenheden: A					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

maatschappijleer

2023-2024

maatschappijleer is :

schoolexamentoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Rechtsstaat	s	H4tm2	90	1	ja
	exameneenheden: A/B					
5002	Parlementaire democratie	s	H4tm4	90	1	ja
	exameneenheden: A/C					
5003	Verzorgingsstaat en Pluriforme samenleving	s	H4tm6	90	1	ja
	exameneenheden: A/D/E					
5004	Portfolio maatschappijleer	ws	H4p3	nvt	1	ja
	exameneenheden: A					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

culturele en kunstzinnige vorming

2023-2024

culturele en kunstzinnige vorming is :

schoolexamentoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5031	Cultureel Zelfportret 1	p	H4p1	nvt	1	ja
	exameneenheden: A					
5032	Kunstdossier met disciplines Film, Beeldend & Theater	p	H4p3	nvt	4	ja
	exameneenheden: B/C					
5033	Reflectie CKV	p	H4p3	nvt	1	ja
	exameneenheden: D					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

lichamelijke opvoeding

2023-2024

lichamelijke opvoeding is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5031	Spel/Atletiek/Turnen	p	H4p1	nvt	1	ja
	exameneenheden: A/B/C/D/E					
5032	Spel/Zelfverdediging/Bewegen op muziek	p	H4p2	nvt	1	ja
	exameneenheden: A/B/C/D/E					
5033	Spel/Atletiek	p	H4p3	nvt	1	ja
	exameneenheden: A/B/C/D/E					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

Franse taal en literatuur

2023-2024

Franse taal en literatuur is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5061	Schrijfvaardigheid	s	H4tm2	60	2	ja
	exameneenheden: D/F					
5062	Gespreksvaardigheid	m	H4p3	15	1	ja
	exameneenheden: C					
5063	Leesvaardigheid	s	H4tm5	60	2	ja
	exameneenheden: A					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

Duitse taal en literatuur

2023-2024

Duitse taal en literatuur is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5061	Leestoets	s	H4tm2	90	1	ja
	exameneenheden: A					
5062	Verwerkingsopdracht boek	ws	H4p2	nvt	1	ja
	exameneenheden: E					
5063	Brief	s	H4tm6	90	2	ja
	exameneenheden: D					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
geschiedenis

2023-2024

geschiedenis is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	TIJDVAKKEN 1 T/M 4	s	H4tm2	60	2	ja
	exameneenheden:					
5002	TIJDVAKKEN 5 T/M 8	s	H4tm4	60	3	ja
	exameneenheden:					
5061	TIJDVAKKEN 5 T/M 10	s	H4tm6	60	4	ja
	exameneenheden:					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

maatschappijwetenschappen

2023-2024

maatschappijwetenschappen is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001		s	H4tm2	60	2	ja
	Vorming en binding					
	exameneenheden: 4.1/4.3/4.4/14.1/14.2/14.3/14.4/14.5					
5002		s	H4tm4	90	2	ja
	Verhouding en politieke theorie					
	exameneenheden: 4.1/8.1/8.2/8.3/9.1/9.5/10.1/10.5/11.1/11.2/5.1/9.1/10.4/15.1/					
5031		ws	H4p3	nvt	3	ja
	Onderzoekstheorie en sociaal wetenschappelijk onderzoek					
	exameneenheden: 1.1/1.2/3.1/3.2/F/G					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
economie

2023-2024

economie is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Vaardigheden, Schaarste, Ruil exameneenheden: A/B/C	s	H4tm2	60	1	ja
5002	Vaardigheden, Markt: Vraag en aanbod; marktvormen en marktfaalen exameneenheden: A/D	s	H4tm4	60	2	ja
5061	Vaardigheden, Ruilen over de tijd, Samenwerken en onderhandelen exameneenheden: A/E/F	s	H4tm6	60	2	ja

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
wiskunde A

2023-2024

wiskunde A is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Tabellen en grafieken (1) & De statistische cyclus (2) exameneenheden: A/B1/ B2/C1/C2/C3/ C4/ E1/ E2/E3/E4	s	H4tm2	60	1	ja
5002	Lineaire verbanden (3) & Handig tellen (4) exameneenheden: A/B/C1/C2/C3/C4	s	H4tm4	60	1	ja
5061	Veranderingen (5) & Rekenregels en formules (6) exameneenheden: A/ B1/B2/C1/C2/C3/C4/D	s	H4tm6	60	1	ja

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

wiskunde B

2023-2024

wiskunde B is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Formules, grafieken en vergelijkingen (1) exameneenheden: A, B1, B2, B3	s	H4tm2	60	1	ja
5002	Veranderingen (2); Hoeken en afstanden (3); Werken met formules (4) exameneenheden: A, B1, B2, B3, C, D1	s	H4tm4	60	1	ja
5061	Machten, exponenten, logaritmen(5); Afgeleide functie (6); Lijnen en cirkels (7) exameneenheden: A, B C, D	s	H4tm6	60	1	ja

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
natuurkunde

2023-2024

natuurkunde is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Kracht en beweging; gebruik van elektriciteit exameneenheden: C1/G1	s	H4tm2	60	1	ja
5002	Kracht en beweging; energieomzettingen exameneenheden: C1/C2	s	H4tm4	60	1	ja
5061	Informatieoverdracht; medische beeldvorming exameneenheden: B1/B2	p	H4p3	60	1	ja

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
scheikunde

2023-2024

scheikunde is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001		s	H4tm3	60	3	ja
	atomen en reacties					
	exameneenheden: B1, B2, C1, C2, C6, D1					
5002		s	H4tm5	60	3	ja
	moleculen en zouten					
	exameneenheden: B1, B3, C2					
5061		p	H4p3	60	1	ja
	zouten					
	exameneenheden: A1, A2, A5, A8, D2					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4
biologie

2023-2024

biologie is :

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001	Gedrag, soorten en populaties, ecosysteem en evenwicht exameneenheden: A/B/C/D/F	s	H4tm2	60	1	ja
5002	Onderzoek doen, energie, voeding, vertering en gezondheid exameneenheden: A/B/D/E	s	H4tm4	60	1	ja
5061	Cellen, onderzoek doen, Voortplanting en erfelijkheid exameneenheden: A/B/C/D/E/F	s	H4tm6	60	1	ja

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

natuur, leven en technologie

2023-2024

natuur, leven en technologie is :

schoolexamentoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5001		s	H4tm3	90	1	ja
	Het Beste Ei					
	exameneenheden: A, B1, B2, E2					
5002		s	H4tm6	120	1	ja
	Forensisch onderzoek					
	exameneenheden: A, B1, B2, E2, F2					

voortgangstoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5081		m	H4p2	15	1	ja
	Duurzame stad					
	exameneenheden: A, B1, B2, C2					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

bewegen, sport en maatschappij

2023-2024

bewegen, sport en maatschappij is :

schoolexamentoetsen

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5031	Atletiek 2	p	H4tm1		1	ja
	exameneenheden: A/B					
5033	Zelfverdediging	p	H4tm3		1	ja
	exameneenheden: A/B					
5034	Dans	p	H4tm4		1	ja
	exameneenheden: B/D/ E					
5035	Turnen	p	H4tm5		2	ja
	exameneenheden: B/ D					
5036	Lesgeven	p	H4tm6		1	ja
	exameneenheden: C/E					

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 4

Profielwerkstuk

2023-2024

Profielwerkstuk is :

nr.	omschrijving	vorm	moment	duur	wf	herk.
5580	PWS cijfer, 1 decimaal exameneenheden:					1 ja
